

LÁ THƯ MỤC VỤ

Tại sao lễ ‘Cung hiến thánh đường Thánh Gioan Latêranô’ lại quan trọng đến độ Thánh lễ Chúa Nhật 32 Thường Niên phải nhường chỗ ? Muốn có câu trả lời, xin chịu khó lui về lịch sử của Giáo Hội sau khi Chúa Giêsu về trời. Hơn ba trăm năm đầu, Giáo Hội tiên khởi phải sống hoàn toàn ngoài vòng pháp luật trải qua các cuộc bách hại kinh hoàng do các hoàng đế La Mã thực hiện. Và để sống đức tin, các tín hữu phải thật kín đáo và cử hành Phụng Vụ lén lút nơi tư gia, trong các nhà kho, tại các nghĩa trang và nhất là chui vào các hang “Toại Đạo”. Mãi đến năm 320, các cuộc cấm đạo chấm dứt và các tín hữu hân hoan ra khỏi hang “Toại Đạo”. Tự do tôn giáo được luật pháp công nhận và bảo hộ bởi Hoàng đế Constantin, nên dân Chúa nô nức xây các đền thờ.

Dĩ nhiên mọi người phải nghĩ đến một đền thờ cho vị Giám Mục thành Rôma cũng là vị Giáo Chủ của tất cả Hội Thánh, lúc ấy là Đức Giáo Hoàng Melchiades. Một biến cố quan trọng là Hoàng đế Constantin muốn trở thành môn đệ Chúa Kitô và ông đã được rửa tội trong cung điện Latêranô (tài sản thuộc gia đình quý tộc Latêrani nhưng đã cống hiến cho Hoàng đế và thân mẫu của ông là thánh Hêlêna). Hoàng đế nhã ý dâng hiến một phần của cung điện ấy cho Giáo Hội để làm nơi thờ phượng. Thế là người ta kiêng cái bàn thờ đã từng dùng cho các vị Giám Mục Rôma tế lễ trong những năm bắt đạo về đặt trong ngôi đền thờ mới này. Hội thánh dâng đền thờ này cho Chúa Cứu Thế, nhưng sau lại đổi tên là Vương Cung Thánh Đường thánh Gioan Tẩy giả.

Và từ thời đại này qua thời đại khác, đền thờ Latêranô là nhà thờ chính tòa của vị Giám Mục thành Rôma mà tất cả Hội Thánh đều coi là Nhà Thờ Mẹ. Từ đó các vị Giáo Hoàng kế tiếp đều được tấn phong và lưu lại nơi nhà thờ đó ngoại trừ hơn bốn mươi năm ‘lưu vong’ ở Avignon (Pháp Quốc đến năm 1871, đức Giáo Hoàng Piô IX trở về Vatican). Chỉ từ thế kỷ 16, đền thờ Thánh Gioan Latêranô mới bị một nhà thờ khác cạnh tranh, đó là đền thờ thánh Phêrô và Phaolô ở Vatican. Tuy bị ‘mất chức’ nhưng giá trị lịch sử và ý nghĩa Giáo Hội của đền thờ Thánh Gioan Latêranô vẫn toàn vẹn. Hàng năm, cả Giáo Hội toàn cầu nhìn nhủ con cái mình hướng về đền thờ ấy như hướng về người mẹ muôn thuở đã cru mang và sinh ra con cái đông đúc đang lan tràn khắp thế giới.

Chúng ta mừng lễ hôm nay cũng là để nhắc nhớ lại cội nguồn của chúng ta. Từ Rôma mà hạt giống đức tin được các vị thừa sai gieo rắc khắp tứ phương thiên hạ. Hiệp nhất với Rôma tức là hiệp nhất với cội nguồn trong cùng một đức tin. Chính vì thế mà chúng ta hãnh diện tuyên xưng mình thuộc về “Giáo Hội Công Giáo La Mã”. Một ý nghĩa khác khi chúng ta mừng lễ hôm nay là mỗi người chúng ta cũng là những đền thờ của Thiên Chúa nhưng đang xây dở dang. Chúa ngự trong lòng mỗi người nên không ai được hủy hoại vinh dự ấy bằng cách cố tình phạm tội để xua đuổi Chúa ra, vì không những làm thiệt hại mất chính mình mà còn xúc phạm đến Thiên Chúa bởi chúng ta cam tâm phá hoại đền thờ của Người. Mỗi người phải kính yêu đền thờ của Chúa là thân xác mình đồng thời cũng kính yêu sự sống và thân xác của những anh chị em xung quanh mình nữa.

Thật khó hiểu khi còn nhiều người xưng mình là Kitô-Hữu mà lại không biết ý nghĩa của việc Cung Hiến đền thờ Thánh Gioan Latêranô. Đúng là “Vô tri bất mộ”, không ý thức về nguồn gốc của mình thì làm sao yêu mến nó một cách thiết tha được ? Mà nếu không yêu mến thì mọi việc phụng thờ, kinh kệ, đạo đức, bác ái... chỉ làm vì thói quen hay vì sợ ‘hình phạt’? Mà như thế thì sống đạo là một gánh nặng khó vác lắm !

Hôm nay mừng lễ Cung Hiến Đền Thờ Thánh Gioan Latêranô, chúng ta nghĩ đến đền thờ thiêng liêng đã dành mà cũng phải nghĩ đến đền thờ hữu hình là nhà thờ của Cộng Đoàn chúng ta nữa. Mỗi người trong Cộng Đoàn có quyết tâm gìn giữ và làm cho nhà thờ này cũng trang trọng, đẹp đẽ và xứng đáng cho Chúa ngự không ? Hay chúng ta phải tay khoán trắng việc giữ gìn sạch sẽ, trang nghiêm cho người khác làm ? Còn chúng ta chẳng những có thái độ ‘vô tư’ dửng dưng mà chính mình cũng không thấy ngượng tay mỗi khi ‘vô tư xả rác’ làm mất vẻ trang nghiêm của một nơi thờ phượng !

Linh mục Phạm Quang Hồng.

